

גליון 693
שנה י"ד תשפ"ה

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

232222222222

סיפורי חז"ל

פירות שבאו בערמה

רב שימי בר אשי בא לפני אביי, אמר לו קבע לי זמן ללמוד אתך, אמר לו אביי כל היום אני עסוק עם התלמידים ולא אוכל לקבוע לך זמן, אמר לו רב שימי ובכן קבע לי זמן בלילה, אמר לו אביי בלילה אני משקה את שדותי, אמר לו רב שימי אני אשקה את שדותיך ביום ותלמדיני בלילה. הסכים אביי, היו שדות למעלה ושדות למטה, ושייכים ליהודים אחרים, ושדותי של אביי היו באמצע, רב שימי אמר לבעלי השדות העליונים עכשיו ישקו את השדות התחתונים, ולתחתונים אמר עכשיו ישקו את השדות העליונים. הערים על שניהם ובינתים השקה את שדות אביי שהיו באמצע, כששמע אביי, לא אכל באותה שנה מפירות שדותיו

(לפי גיטין ס')

פרשת השבוע

ליפול מאמונתו על ידי זה. ר' יוסף בשמעו כל זאת, אמר בליבו ודאי לא דבר ריק הוא, וכנראה שיבואו עלי כעת דינים וגזרות. ועל כן מיד בצאת השבת, הוזרו לחזור אל ביתו, לראות ולשמע מה שנתחדש שם. ואכן בבואו סמוך לביתו, שמע שהעצים שהיו לו על פני המים, נוזקו מאד ונגרם לו מזה הפסד גדול. ונתן תודה להשי"ת, על שיצא ידי חובתו בהפסד ממון, על ידי ההמתקה שפעל עבורו הרבי.

והיו לטוטפות בין עיניך (ו' - ח') כמה מחנכים נכנסו אל הרה"ק ה"חזון איש" זיע"א, ושאלו על הפסוק "והיו לטוטפות בין עיניך" מפרש רש"י סט בכתפי שתיים פת באפריקי שתיים, והוא מגמרא (סנהדרין ד' ב'). וכיצד באה שפה זרה לתורתנו הקדושה? והשיב החזון"א, הקב"ה ברא את העולם בלשון הקודש, ובכל שפה מעורב איזה תיבות מלשון המקורי, וממילא סט ופת זה לשון הקודש, רק שאצלנו לא משתמשים, ובאמת מלשון המקורי הוא.

רב לך אל תוסף דבר אלי וגו' (ג' - ב') מסופר על החסיד המפורסם רבי יוסף קאפוצער ז"ל, ששבת פעם אצל הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א, בשבת קודש פרשת ואתחנן. בשעת עריכת השולחן הטהור אמר הרבי תורה על הפסוק "רב לך וגו'" ופירשו בדרך רמז, "רב לך" אחר שיש לך רב ורבי, המגין עליך בזכותו, לבל יבא מכשול על ידך הן ברוחניות והן בגשמיות, שוב "אל תוסף דבר" אל לך לדבר ואפי' להרהר אחריו ולהקשות קושיות, כי גם מה שנראה בעיניך כרעה, אינו אלא טובה גנוזה. אחר שסיים הרבי לומר תורה, פנה אל רבי יוסף ואמר לו, הגה כשאדם בא אל הצדיק, והצדיק רואה ששורין עליו דינים ל"ע, רוצה הצדיק לבטל הדינים ולהעבירם מעליו, אבל הצדיק מתוך שהוא ברום קדושתו, יודע סיבת הדינים כי הינם לטובתו הנצחית של האדם, אין הוא יכול להתפלל להעביר ממנו הגזרות, כי אז יפסיד האדם הטובה הגדולה העתידה לצמוח לו מן הגזרות הללו, אכן יצר לו מאד על הצרות שיסבול האדם, ולפיכך מתפלל הוא להשי"ת, ומחליף הדינים הקשים בדינים קלים וקטנים מהם. והנה האדם הפשוט אשר אינו מבין כל זאת, יכול חס ושלו

זמני השבת

פרשת ואתחנן - נחמו

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:54 ת"א: 7:09

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:08 ת"א: 8:10 ר"ת: 8:43

ועתה סע נא לביתך לשלום ויהי ה' עמך

מסופר על יהודי עני אחד שבא אל הרה"ק רבי מ"מ מקוצק זיע"א, והשיח את דאגתו בפניו, שהנה בתו הבכירה בגרה והגיעה לפרקה, והיא יושבת וממתנת זה עידן ועידנים, ולרש אין כל. נכמרו רחמיו של הרבי על העני, וכתב עבורו כתב בקשה לאחד העשירים מאנשי שלומו הגר בעיר רחוקה, במכתב פירט הרבי בקיצור את תלאות האיש וגודל עניותו, וסיים בבקשה לקבל את העני המוסר כתב זה בסבר פנים יפות, ולסייע בעדו בגוף ובנפש ובהוצאות הנישואין הנצרכים לו בכבוד. הרבי חתם את המכתב בחתימת יד קדשו, מסרה ביד העני והורה לו לנסוע היישר לבית העשיר, ולבקש מלפניו שיעזור לו בצרתו לו צר.

בהעדר מעות לתשלום שכר הנסיעה בעגלה, שירך העני את רגליו יום אחר יום, עד שכעבור שבועיים ימים מלאים טורח ועמל הדרך, הגיע לאותה העיר וסר מיד לבית העשיר. הוא כבר ייחל וציפה מאוד לקבל את הסכום הנצרך לו, ובהיותו מצויד במכתב נדיר שנשלח מצדיק הדור במיוחד עבורו, התהלך בהרגשה כמי שהממון כבר מונח בכיסו, ורצה כבר לשוב אל ביתו ולהתחיל לעסוק בנישואי בתו כראוי לה. לשמחתו הוא מצא את העשיר בביתו, כאשר שמע שהוא מגיע אליו בשליחותו של הרבי, נענה מיד וקבלו בכבוד ובסבר פנים יפות, והזמינו לשבת עמו בטרקלינו.

העני נכנס ברוב חשיבות, ומיד הוציא מחיקו את המכתב המהולל והגישו בפני העשיר. כראות העשיר את כתב יד קדשו של רבו המופנות ישירות אליו, שמח מאוד והודה נרגשות לעני על שזיכהו באיגרת זו הנעלה וחשובה בעיניו עד מאוד. ישב העשיר וקרא את המכתב הקצר בעיון רב כמה וכמה פעמים, ודקדק בו בכל תיבותיו ואותיותיו, כחסידי קוצק נאמן, ידע היטב שאין שום אות ותג מיותר בדברי הרבי ויש לטרוח בהבנתו, הוא נראה כמעמיק רבות במחשבותיו גם במה שנטמן בין השיטין והתיבות. ובהיותו איש חכם ונבון חתר להבין דבר מתוך דבר, ולגלות גם את מה שלא נאמר במפורש והנה עם סיומו ללמוד את האיגרת הקדושה, הניחה בכבוד וביראה על גבי השולחן, ובפנותו אל העני אשר ישב כל העת דממה והמתין בדריכות רבה, הוציא רובל כסף אחד ויחיד ונתנו בידו של העני, ופטרו הימנו לשלום.

העני יצא מן הבית בתדהמה מלא אכזבה ומרירות קשה, הוא היה המום ולא ידע את נפשו, בשביל זה טרח את כל הטרחות הללו? בשביל רובל אחד בלבד? וכי בשביל כך טרח בנסיעה רחוקה לקוצק, ומקוצק אל בית העשיר ימים רבים ושבועות תמימים, בשביל רובל אחד? כיצד יתכן כזאת? שאל את עצמו

העני שוב ושוב, הרי נראה היה שהעשיר נהנה מאד מן המכתב שקיבל מהרבי, וייחס לכך חשיבות עליונה, ולבסוף כשהגיע הדבר למעשה, שלח אותו מעם פניו בבושת פנים עם רובל בודד וגלמוד. הוא היה סמוך ובטוח במכתב זה שממנו תבוא הישועה מצרתו הגדולה, והשליך את כל יהבו על המכתב הנדיר שהצליח לקבל מן הצדיק, ואשר נכתב במיוחד עבורו בכתב יד קדשו. והנה עתה התברר שאין כאן ולא כלום.

לבו נשבר בקרבו, ובקושי סחב את עצמו בדרכו חזרה, הוא יצא את העיר בעצלותיים בלב כואב ודואב, וכשדמעות רותחות זולגות מעיניו החל בוכה ומתחנן בפני אביו שבשמים, הוא דיבר ממעמקי לבבו לפניו יתברך, ושטח את כל מרי ליבו הקשה, מתברר אפוא, תינה האיש את צערו בבכי שלאחר ייאוש, שאין שום דבר בעולם שיוכל להושיעני מן העניות הקשה ומרה, אם גם מכתב נדיר ומיוחד שכוה לא הועיל כלום, הרי שאין שום דבר בעולם שיוכל להושיע, רק נס מן השמים, רק אתה יושב מרומים הון ומפרנס מקרני ראמים עד ביצי כינים, אתה היחיד בעולם שיוכל לעזורני, אנא ראה בצרתי ובשברון לבי ושלח נא את ברכתך הנאמנה. כך היה העני הולך בדרכו כמה שעות טובות, בוכה ומתפלל ומבקש, ולבו קשה ומר עליו מאוד.

לפתע באחת ננער בפתאומיות ממחשבותיו הנוגות, הוא ראה נכחו כרכרה הדורה רתומה לסוסים אבירים המגיחה מולו ושועטת ממש אליו, נראה היה שמישהו רודף אחריו ומחפש אותו. כשהתקרבה הכרכרה והשיגה את האיש, נעצרה על ידו בבת אחת, שליח מיוחד מאת הגביר העשיר קפץ מתוכה וניגש היישר אל העני בשמחה רבה ואמר: ברוך השם שמצאתיך פה, הנה אדוני העשיר שלחני לחפש אחריך בכל דרך, והוא שלח עבורך מעטפה זו. ובאומרו תחב בידו מעטפה תפוחה מלאה ומרשרשת של כמה אלפים טבין ותקילין, שהיו בה הרבה יותר מן הנצרך להוצאות הנישואין בלבד. הוא קיבל פתאום גם את פרנסתו מן המוכן לכמה שנים טובות.

העני שמח כמובן מאוד על התשורה הפתאומית והבלתי צפויה הזו, אך מאידך היה מבולבל ונבוך, מה הולך כאן? התפלל האיש על התנהגותו המוזרה של העשיר הגדול, הלא הוא אדם פיקח וחכם. ומדוע מתחילה כשהגיע עם המכתב בידו הוא פטרו בקרירות מופגנת וברובל אחד ויחיד. ופתאום לאחר כמה שעות שינה את דעתו מקצה לקצה והוא רודף אחריו לשלוח לו הון עתק שכוה. המבוכה הגדולה, הסקרנות והתימהון הציקו לו מאוד, עד שהחליט שהוא מוכרח לעמוד על פשר הדבר, הוא הסתובב אפוא בחזרה והחיש פעמיו שוב אל אותה העיר, ושוב התדפק על דלתי העשיר אשר שמח מאוד לקראתו, והכניסו באהבה ובכבוד גדול אל ביתו.

משל ונמשל

תרופה בדוקה ושמה תשובה

יש בני אדם שלאמתו של דבר לא נתרחקו עדיין הרבה מדרך התורה, עמוק בלבם עדיין מהבהב הויק היהודי וכשהם לעצמם אפשר שהיו נוהגים מנהג של יהודים כשרים, אלא מה הם רואים מעשיהם של אחרים מופקרים ופורקי עול ומתאווים לעשות כמוהם וכל הם שוקעים לגמרי בתהום החטא.

משל למה הדבר דומה לעיירה שפרצה בה לא עלינו מגיפה, וכמעט כל יושבי העיירה חלו באותה מחלה אנושה, וכל רופאי העיירה לא ידעו לה כל תרופה. אחד מתושבי העיירה שנפל אף הוא למשכב באותה מחלה אנושה, שמע כי באחת העיירות הסמוכות יש רופא גדול ומפורסם שהוא מומחה במיוחד לאותה מחלה, וכבר ריפא ממנה אלפי אנשים והציל ממש את חייהם. שלח החולה לקרוא לאחד מידיו הטובים ואמר לו, מבקש אני ממך: סע מהר לאותה עיירה והבא הנה את הרופא ההוא בכל מחיר, כי אין אני רוצה למות. אמר לו ידידו מה לך כי תיחפז יותר מכל שאר יושבי העיירה, וכי אתה בלבד חלית במחלה זו, הרי כמעט כל התושבים חלו במחלה, מדוע לא תחכה עד אשר תבוא בדברים עם חולים אחרים, וביחד תזמינו אותו רופא שיבוא לכאן כדי שירפא את כולכם, מלבד זאת מניין אתה בטוח כי אמנם ידע הרופא ההוא להעלות ארוכה למחלה אנושה זו? ואם כן כלום כדאי לך הדבר? נתכעס החולה כעס גדול וגער בידידו בנויפה: איך אתה עומד כאן ומרבה להג בדברים שאין להם שחר, כל חיי תלויים בשערה, אף רופא אחד מאלה המצויים כאן אינו יודע תרופה למחלתו, עכשיו רצונך שאעמוד ואחכה עד שאחרים יימלכו בדעתם להזמין אותו רופא מפורסם, וכי מה איכפת לי מה יעשו הם? בעת שחיי בסכנה אני חייב לעשות הכל כדי להציל את חיי, ומה שאמרת שאיני יכול להיות בטוח כי אמנם יעלה אותו רופא ארוכה למחלתו, אף זה דבר של שטות הוא, כי במקום שיש סכנת נפשות, חייב אדם לעשות כל מה שבידו כדי להציל את חייו, ואפילו אין תקווה רבה לדבר.

הנמשל: כן הדבר עם אותם בני אדם שהוכרנו, אילו יודעים היו מה אנושה מחלתם ודאי שלא היו שמים לבם כלל למה שעושים אחרים, אלא היו מועיקים מיד אותו רופא מומחה, היו מקבלים אותה תרופה בדוקה ששמה **תשובה**, והיו מעלים ארוכה למחלתם בלי להיגרר אחרי אותם חולים מסוכנים שאינם מרגישים ואינם שמים על לב. ועכשיו בואו והגיעו בעצמכם, שאם בחולי הגוף שאינו אלא דבר שבארעי עושה אדם נכון כל מה שבידו כדי להציל את עצמו, אפילו אינו בטוח שיש ממש ברפואה זו, בעניינים שבנפש שהוא דבר הקיים בזה ובבא, על אחת כמה וכמה שחייב אדם לעשות הכל כדי להינצל מהבלי החטא, בלי לשים לב כלל למה שעושים אחרים.

(הרה"ק ד"חפץ חיים" זיע"א)

"הלא זהו האיש שהביא לנו פריסת שלום ואיגרת מיוחדת מבית הרבי", אמר העשיר לבני ביתו ולא הסתיר את שמחתו הגדולה בו. השתוממותו של העני גברה והתחזקה והוא שטח את פליאתו הגדולה בפני החסיד העשיר, מה קרה כאן? מדוע זה שינית פתאום את דעתך מקצה לקצה בתוך מספר שעות? ואם מתחילה לא רצית לתת לי כי אם רובל אחד בלבד, איך פתאום נתת סכום עצום שכזה?

ענה לו העשיר בטוב טעם ודעת, טעות היא בידך, אני לא שיניתי את דעתי כלל וכלל, ברם, מתחילה כשבאת לפני עם מכתבו הנפלא והנאמן של רבינו הקדוש, ולמדתי בו בעיון, הבנתי מתוכו את אשר נרמז לי בין השיטין, שיש לדאוג גם לנפשך נשמתך ולא רק לכסף בלבד, כדרכם של הצדיקים הקדושים, בכל בקשה גשמית שבאה לפניהם, לרדת גם לשורשה הרוחני מהיכן משתלשלת צרת הגוף הזו בשורש שבנשמה. והרבי רומז במכתבו על כך שצרתך במזמן נובעת מחוסר אמונה וביטחון בהשם יתברך, שמידת הפרנסה כמידת האמונה, ומי שאמונתו רופפת, גם פרנסתו כן, ושיש לחזק בך את האמונה והתקווה והביטחון במי שהיכולת בידו. לפיכך נאלצתי מתחילה לשלחך מעמי בבושת פנים, על אף שהיה קשה לי מאד להעמיד פנים כמי שלא נענה למכתב בקשה מיוחד מן הרבי, ובכך נשבר לבך בקרבך, כאשר נוכחת שאף מכתב מיוחד שהצלחת לקבל מגדול הדור אינו מועיל מאומה, ומתוך כך זכית להכיר האמת שאין לבטוח ולהאמין בשום גורם אחר, כי אם בשם יתברך בכבודו ובעצמו, אשר הוא משפיע ברצונו ומברך למאמין ולבוטח בו, דרך ברכת עבדיו הצדיקים. ורק אחר ששפכת שיח בתחנונים כנים מעומקא דליבא לפני קונך, ונתחזק איתן בלבך הביטחון בצור עולמים ברוך הוא, ונמצאת ששורש צרתך שבנפש ובנשמה נתרפאה, אז יכולתי גם להמשיך בתוצאת ישועת הגוף ועזרת הממון שנצרך לך.

ועתה סע נא לביתך לשלום ויהי ה' עמך, ומכאן והלאה בעזרת השם תרום קרנך בכבוד כברכתו הנאמנה של הרבי הקדוש הנרמזת מתוך מכתבו, כפי שהבנתי בו. רק זאת תדע ולא תשכח לעולם לשטוח תפילתך ויהבך רק בו יתברך, ולבקש תמיד מלפניו על הצלחתך בכל דבר, כי הוא לבדו הון ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כינים. נסע האיש לביתו והשיא את בתו בכבוד גדול ומאותו היום התגלגל מזלו לטובה והיתה הברכה מצויה תמיד בביתו, ונהפך לאיש חסיד נאמן, כשאינו שוכח לעולם מה הביאו לכלל זו הגדולה ונעשה איש מאמין ובוטח בהשם תמיד בביטחון איתן.

צ'ין אדם לחברו

אוי לי על מה שאמרתי

מסופר על הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זע"א (יומא דהילולא כ"א מנ"א) שביום אחד לעת ערב נשמעו צעקות ברחובה של בעלזא על ילד קטן שנפל לבאר. משהגיעו הצעקות על הילד שנפל לביתו של רבינו, ושעדיין לא ידעו מי הוא, נאנח הרבי מאד ואמר: אוי שמא ילדי הוא שנפל לשם? ותוך כדי דיבור התיישב בדעתו ואמר: אוי לי מיוצרי, מה אמרתי, מדוע נאנחתי? וכי נפש אחרת מישראל שאינה מזרעי אינה מברואיו של הקב"ה? ומיד החל להתחרט על דבריו, וחזר בתשובה שלימה, ובמשך חצי שעה הסתובב בחדרו והטיח בעצמו, אוי לי על מה שאמרתי. אחד המקורבים ששמע את דבריו הוסיף ואמר: הלואי שנשוב כך כליל כל נדרי כמו שרבינו חזר בתשובה על הרגע שבו העמיד בני ביתו מעל לילדי אחרים.

ברכת יישר כח

פעם, כאשר אמר הרה"ק הגרי"ז מבריסק זיע"א, ברכת יישר כח להרה"ק רבי יחזקאל סרנא זיע"א על איזה דבר טובה שעשה למענו, השיב לו הגרי"י סרנא, שאיננו צריך לומר לו יישר כח מכיון שהוא היה מחוייב לעשות לו את זה, אמר לו מרן הנה בברכת כהנים, אף

שהכהנים מחוייבים במצותם זו, אעפ"כ אומרים להם יישר כח, וכמו שכתב הרש"ש במשניות (שבועית ד' ב')

להודות גם בזמן ששרוי בצער

בעת שישב הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זיע"א שבעה על הרבנית ע"ה, הבחין שנכנסה לדירה האחות הרחמניה שטיפלה ברבנית, רבי יחזקאל ביקש את סליחת המנחמים ואמר הנני מוכרח להודות לזה. ובאומרו זאת קם ממקומו, יצא אל החדר השני ואמר לאותה אחות בהתרגשות רבה: אני מודה לך על כל מה שטיפלת ברבנית, מה יכול ילוד אשה כמוני לגמול לך? אבל השי"ת הוא בעל הגמולים ויתקיים בך מה שאמר דוד המלך "היטיבה ד' לטובים" שתמיד יהיה לך טוב. וכאן פנה רבנו אל הבנים ואמר אנחנו אסירי תודה לה שטיפלה באמא.

ליישוב יהודי מוקשה

עבודה שלימה היתה אצל הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זיע"א (יומא דהילולא כ"א מנ"א) ללמד זכות על כל יהודי יהיה מי שיהיה, הוא היה אומר, כשם שיש צורך להתייגע ולעמול, בכדי ליישב רמב"ם מוקשה, הוא הדין ליהודי מוקשה שצריכים לחפש וללמד עליו זכות וליישוב.

הילולא דעדקא

שבת קודש ט"ז מנ"א

הרה"ק רבי מאיר נתן ב"ר חיים האלברשטאם מצאנו (תרט"ו)
הרה"ק רבי אשר (השני) מקארלין ב"ר אהרן מסטאלין (תרל"ג)
הרה"ק רבי יעקב מראדזין ב"ר מרדכי יוסף (תרל"ח)
יום ראשון ט"ז מנ"א
הרה"ק רבי מנחם מענדל מטארנא אב"ד סטריוזב (תלמיד ה"חווה" - תקצ"א)
יום שני י"ז מנ"א
הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפינטשוב ב"ר בנימין זאב יעקב (תקפ"ד)
הרה"ק רבי שמואל מאפטא (תלמיד ה"חווה") ב"ר נפתלי הירש (ת"ר)
יום שלישי י"ח מנ"א
הרה"ק רבי שלמה חנוך מראדומסק ב"ר יחזקאל (תש"ב)
יום רביעי י"ט מנ"א
הרה"ק מנחם נחום מביאן טשערנוביץ ב"ר יצחק (תרצ"ו)
יום חמישי כ' מנ"א
הרה"ק רבי אליעזר ב"ר יהודה צבי מסטרעטין (תרכ"ה)
יום שישי כ"א מנ"א
הרה"ק רבי אלכסנדר מוידטשוב ב"ר יצחק אייזיק (תקע"ח)
הרה"ק רבי צבי ב"ר יעקב יצחק ה"חווה" מלובלין (תקצ"א)
הרה"ק רבי אהרן מבעלזא ב"ר ישכר דוב (תשי"ז)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נטליאל הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "בם אני אודך" רש"ס יוסף הירש"ל על המצוות.

לימוד מקרא בלילה (ב')

(א) יש מתירין ללמוד מקרא בליל חול המועד. (שו"ת לבושי מרדכי תנינא או"ח סימן ק"ז)
(ב) בליל שישי מותר ללמוד מקרא. (יסוד ושורש העבודה שער השישי פרק ב')
(ג) יש שהתירו גם במוצאי שבת עד אחרי מלוא מלכה. (זכור לאברהם, ח"ג מערכת ל')
(ד) בליל ר"ח יש להימנע. (שו"ת רב פעלים ח"ב סימן ב')
(ה) יש שהתירו אמירת תהילים בציבור בלילה אף לפני חצות. (אשל אברהם מבוטשאטש, או"ח סימן רל"ח)
(ו) לילדים קטנים מותר לומר פסוקי תנ"ך בלילה. (שו"ת לבושי מרדכי תנינא או"ח סימן קפ"ו)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

לע"נ הרה"ק
רבי אהרן מבעלזא זיע"א
ב"ר ישכר דוב זיע"א
נלב"ע כ"א מנ"א תנצב"ה